

SAMENWERKEN AAN DE TOEKOMST VAN HET ROTTERDAMSE HAVENGEBIED

Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Rotterdamse Haven
Juni 2024

Beeld: Paul Martens | Port of Rotterdam

FABRICations.

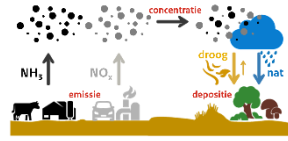
Van NOVI-gebied (mrt '21)

geluid

veiligheid

stikstofruimte

naar NOVEX-gebied (april '23)

“Daar waar de stapeling van opgaven zo groot is, dat een langjarige samenwerking nodig is”

26 nationale programma's

5 industriële clusters NOVEX-gebied

Opdracht

Ruimtelijk ontwikkelperspectief voor 2030 en 2050
(gezamenlijk eindbeeld) d.m.v. ontwerpend onderzoek

“Strategische gespreksagenda met kiem voor keuzes”

Startpunt van een langjarige samenwerking

2023

- 7 december bestuurlijke ondertekening Ontwikkelperspectief
- Ontwerpend onderzoek o.a. in ateliers met partners
- November: Breed Bestuurlijk Overleg met omliggende gemeenten, bedrijfsleven, ..

2024 en verder

- Doorstart dialoog met de omgeving – bestuurlijke ronde
- Toewerken naar Uitvoeringsagenda en Regionale Investeringsagenda
- Trechteren naar keuzes en doorwerking in beleid (Nota Ruimte, Omgevingsvisie, Havenvisie)
- Programmatische aanpak

Complex gebied van lokaal, regionaal en (inter)nationaal belang

- Grootste haven van Europa, concurrerend, unieke ligging
- Grote bijdrage aan werkgelegenheid: 400 000 banen
- Noodzaak tot transitie met het oog op toekomstbestendig verdienvermogen en een duurzame schone toekomst
- Balans met de leefomgeving: kwaliteit van de leefomgeving, woningbouw, bereikbaarheid en lokale/regionale meerwaarde

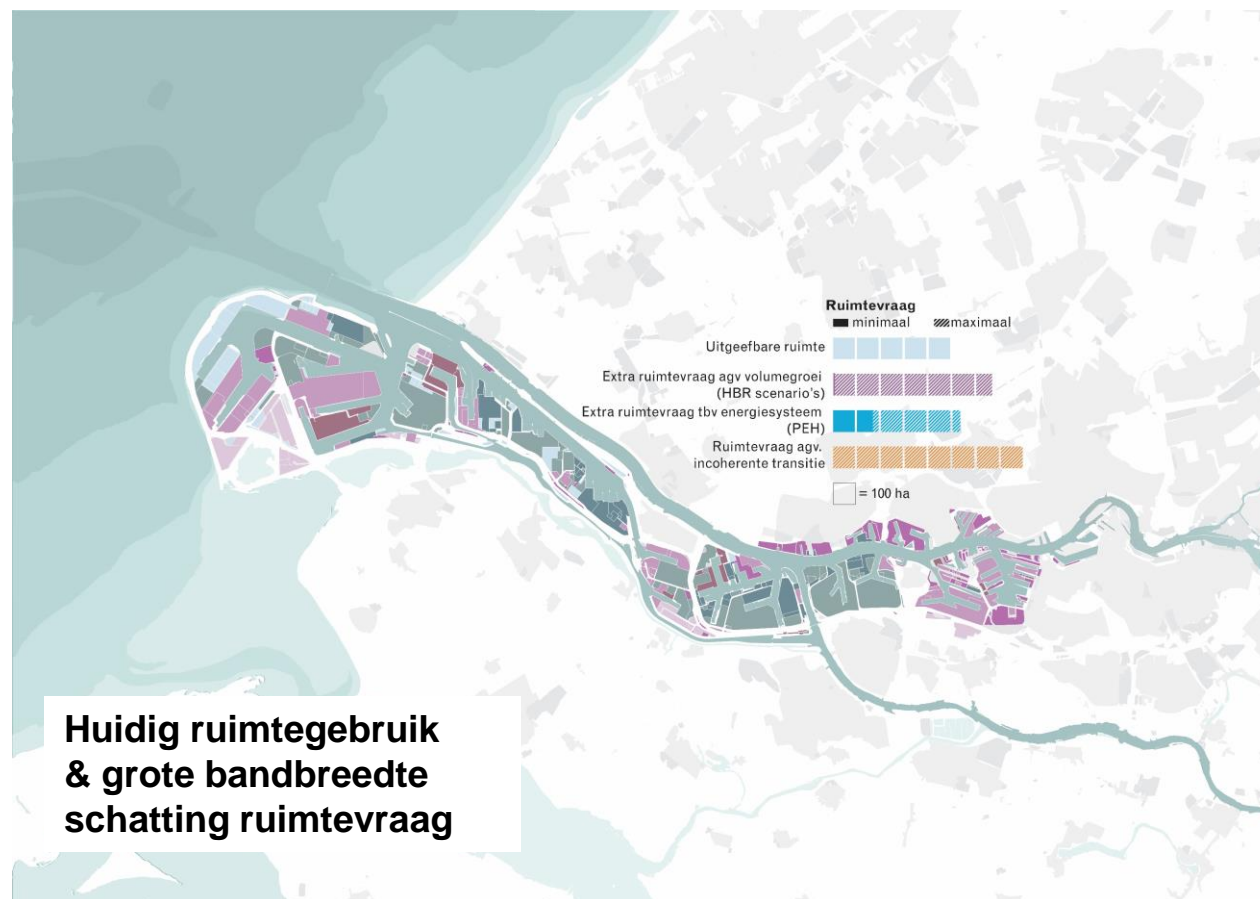
Hoofdopgave NOVEX-gebied Rotterdamse haven

- Fundamentele transitie naar een duurzaam, circulair en klimaatneutraal HIC
- **Door realisatie van energie- grondstoffen- en materialentransitie**
- *Met behoud van internationale concurrentiepositie en werkgelegenheid regio*
- *In balans met de maatschappelijke opgaven uit de omgeving*

Stapelning van opgaven, schaarse ruimte

Opgaven: ruimtevragers

-
- Havenactiviteiten circulair en klimaatneutraal
  - Verstedelijking en leefomgeving
  - Grondstoffen- en energiesysteem
  - Economie
  - Natuur en landschap
  - Klimaatbestendigheid
  - Mobiliteit en distributie
  - Defensie
-

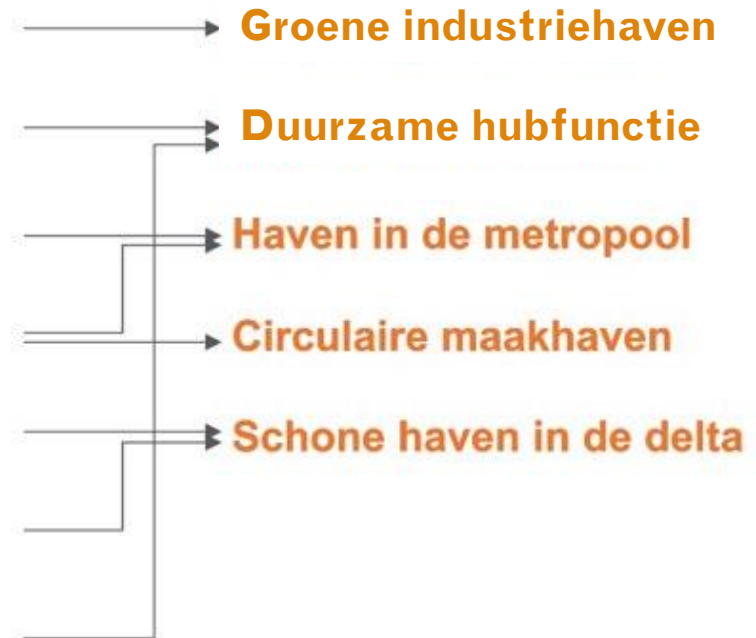
Vijf onderscheidende ontwikkelrichtingen

Analyse fase 1: Grote **ruimtevragende ontwikkelingen** van de geanalyseerde thema's

Ruimtevragers per thema:

- Transitie chemie (lagere dichtheid), tijdelijke dubbele infra,
- Aanlanding, omzetting, doorvoer energiedragers
- Ruimte voor wonen en werken met minder milieu effecten
- Ruimte voor circulaire (maak)industrie en innovatie
- Beperken milieudruk, ruimte voor natuurlijke dynamiek
- Strategische keuzes na 2100
- Toename bewegingen, distributie en containeroverslag

Richting:

Waarden: verkennend “uitvergroot”

Groene Industriehaven

- Strategische positie NL in wereld
- Waardetoevoeging binnen Haven-industrieel complex
- (Inter)nationaal (energie en grondstoffen) systeem prio over regio
- Import en verwerking energiedragers tbv optimaal transport en gebruik

Duurzame hubfunctie

- Strategische positie NL in wereld
- Verknoping met NW-EU economie
- Inzetten op maximale regionale meerwaarde uit hubfunctie en beperking lokale overlast
- Grote rol in import en transport energiedragers naar achterland

Haven in de Metropool

- Ruimte voor stedelijke kenniseconomie
- Leefkwaliteit: omgevingswaarden en economische waarden hand in hand, met acceptatie enige belasting
- Transitie gedreven door innovatie
- Beperkingen transport gevaarlijke grondstoffen

Circulaire maakhaven

- Strategische positie in waardetoevoeging NW-EU
- Haven werkgever voor praktisch, theoretisch en niet-geschoolden
- Focus op toegankelijke woningmarkt en bereikbare haven

Schone haven in de delta

- Robuuste adaptatie voor lange termijn, bescherming romp haven en stad
- Nul emissie prio over havenontwikkeling
- Transitie gedreven door innovaties en beperken gebruik
- Beperking vervuilende processen nabij natuur

Thematische focus

Ontwikkelperspectief voor een duurzame en toekomstbestendige Rotterdamse haven – de beweging die we samen inzetten

ONS WAAROM

Rotterdamse haven als sleutel in de transities

We bewegen naar het meest duurzame haven- en industriecomplex ter wereld

HOE

Ombouw, afbouw en opbouw

We realiseren de transities in goede balans met de leefomgeving

Krachtige toekomstbestendige metropoolregio in de nabijheid van de haven

CONSTATERENDE DAT ...

... we niet alle opgaven en ontwikkelingen binnen de bestaande (milieu)ruimte kunnen realiseren

WAT

... geven we **prioriteit** aan de realisatie van de energie-, grondstoffen en materialentransitie

... voeren we **samen** regie op een **coherente** transitie en optimalisatie van ruimtegebruik

... richten we ons op de korte én lange termijn

... bieden we een doorkijk naar 2100

NOVEX-gebied Rotterdamse Haven | 7 december 2023

Samenwerken aan de toekomst van het Rotterdamse Havengebied

Ontwikkelperspectief Visiekaart

Legenda

Transitie van de haven

Stuurgebied in de transitie

Aanvoer elektriciteit wind op zee

Locatie aanlanding wind op zee

Realisatie/uitbreiding hoogspanningsstations

Regelvermogen elektriciteitsvoorziening

Masrakit: balans tussen benutten deep sea potentie en ruimte voor de energietransitie

Transitie: Ombouw, afbouw, opbouw

Commerciële elektriciteit naar groene waterstof

Gebruik CO2 en restwarmte in groenport

Belangrijke locaties in de transitie naar een circulaire economie

Mee koppelingen voor verkleinen impact leefomgeving bezetten

Verkenning zeewaarts uitbreiden van de haven

Toekomstbestendig transportsysteem

Voldoende transportcapaciteit busleidingen

Voldoende transportcapaciteit hoogspanningsriet

Ver voor over water

Ver voor over spoor

Ver voor over weg

In balans met de leefomgeving

Versterken landelijk gebied, o.a. met Landschapspark Zuidvliegvlug en Caltjopenpark XL

Duurzame instandhouding kwaliteit Natura 2000-gebieden

Voorbereiden lange termijn (na 2070) opgaven klimaatverandering

Blijvende optimalisatie van watervoorziening natuur, landbouw en industrie

In een krachtige toekomstbestendige metropoolregio

Synergie stad en haven: wonen, werken, leren en innoveren

Stedelijk woongebied

Rol regionale bedrijventerreinen in transitie

Koppelingen met groenport optimaal benutten

Universiteitslocatie

Onbepaalde locaties stedelijk gebied nabij haven

Versterkt lijningsopgave rond stations Hoekse Lijn

Duurzaam bereikbare haven voor werknemers

Scholing t.b.v. human capital in de transitie

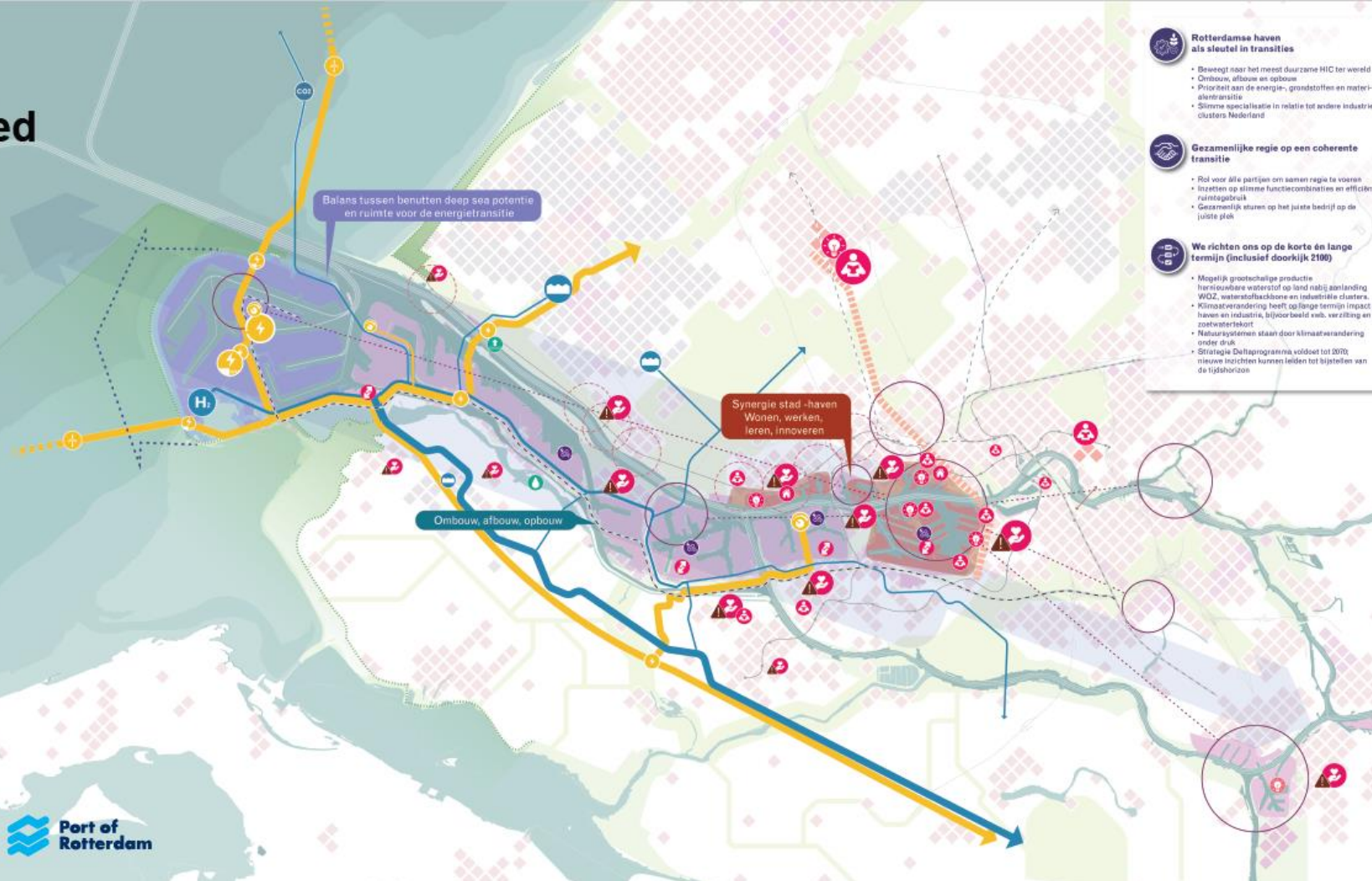
Doornblikken innovatieclusters

Mitigatie milieu effecten in bestaande en nieuwe leefgebieden

Verbinding ontwikkeling Waaflank (Spaanse Polder - MAH - Waaflaan) en kernstrataviltingen

Ontwikkeling nieuwe stadsbrug

Spoorlijn (train - metro)

- Rotterdamse haven als sleutel in transitie**
  - Beweegt naar het meest duurzame HIC ter wereld
  - Ombouw, afbouw en opbouw
  - Prioriteit aan de energie-, grondstoffen en materialen transitie
  - Slimme specialisatie in relatie tot andere industrieclusters Nederland
- Gezamenlijke regie op een coherente transitie**
  - Rol voor alle partijen om samen regie te voeren
  - Inzetten op slimme functieconstraints en efficiënt ruimtegebruik
  - Gezamenlijke sturen op het juiste bedrijf op de juiste plek
- We richten ons op de korte én lange termijn (inclusief doorkijk 2100)**
  - Mogelijk grootschalige productie
  - Herbruikbare waterstof op land nabij aanlanding WVC, waterstofbackbone en industriële clusters
  - Klimaatverandering heeft op lange termijn impact op haven en industrie, bijvoorbeeld via verzilting en zeespiegelroster
  - Natuursystemen staan door klimaatverandering onder druk
  - Strategie Duurzaamheidsprogramma voldoet tot 2070
  - Nieuwe initiatieven kunnen leiden tot bijstellen van de tijdshorizon

Aanzet voor de Uitvoeringsagenda

Drie strategische gespreksonderwerpen

- I. Omgaan met ruimtegebrek
- II. Veiligheid in relatie tot de transitie van de haven
- III. Synergie tussen haven en stad in relatie tot de transitie van de haven

Korte termijn

Vier urgente randvoorwaardelijke vraagstukken

1. Grondstoffen- en energietransitie i.r.t. externe veiligheid
2. Gebiedsgerichte oplossing voor de stikstofproblematiek
3. Gezamenlijke visie op geluid
4. Oplossing voor de netcongestie in de haven